

Αθήνα, 11 Οκτωβρίου 2024

Αρ. Πρωτ: 584 ΜΔ

Προς:

1. **Σωματείο Αυτοαπασχολούμενων Διανομέων & Τροφίμων Αττικής-courier-delivery**,
Μανάκη 11, Ίλιον Αττικής
2. **WOLT ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΦΑΓΗΤΟΥ Α.Ε.**, Μιχαλακοπούλου 80 ΑΘΗΝΑ

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

ΠΕΝΤ 12/2024

Η ΠΕΝΤΑΜΕΛΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ ΤΟΥ Ο.ΜΕ.Δ.

(του άρθρου 16 Α του ν. 1876/1990)

Συνεδρίασε στην Αθήνα με έδρα τον Ο.ΜΕ.Δ (Πλατεία Βικτωρίας 7 4^{ος} όροφος), την Δευτέρα 7 Οκτωβρίου 2024.

Θέμα της συζήτησης ήταν η εξέταση της από 19/7/2024 έφεσης της Πρωτοβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης **Αυτοαπασχολούμενων Διανομέων και Τροφίμων Αττικής-courier-delivery** κατά της υπ' αριθμό 10/2024 Διαιτητικής Απόφασης (Τριμελούς Επιτροπής Διαιτησίας) του Ο.ΜΕ.Δ, «Για τους όρους αμοιβής και εργασίας των αυτοαπασχολούμενων στην εταιρεία «WOLT ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΕΛΛΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΦΑΓΗΤΟΥ ΑΕ».

Στην κοινή συνάντηση της 23.9.2024 που πραγματοποιήθηκε με φυσική παρουσία, παρέστησαν εξουσιοδοτημένοι εκπρόσωποι:

α) της εργατικής πλευράς οι κ.κ.: Μανώλης Χαρίλαος, Πρόεδρος του εκκαλούντος Σωματείου, Σωτηρόπουλος Διαμαντής, Αντιπρόεδρος του Σωματείου, Αμαξόπουλος Παναγιώτης, Γραμματέας του Σωματείου και η κα Διονυσοπούλου Ελένη, νομική σύμβουλος του Σωματείου.

β) της εργοδοτικής πλευράς οι κ.κ.: Παπασταύρου Αλέξιος και Συγκρίδης Νικόλαος νομικοί σύμβουλοι της WOLT ΑΕ.

Κατά την συνάντηση αυτή των εκπροσώπων των οργανώσεων με τα μέλη της Πενταμελούς Επιτροπής Διαιτησίας, που διήρκεσε δύο ώρες,

- οι εξουσιοδοτημένοι εκπρόσωποι της εργατικής πλευράς ανέπτυξαν τις θέσεις τους, όπως παρουσιάζονται και στα σχετικά υπομνήματα που έχουν καταθέσει.
- οι εξουσιοδοτημένοι εκπρόσωποι της εργοδοτικής πλευράς ανέπτυξαν τις θέσεις τους, όπως παρουσιάζονται και στα σχετικά υπομνήματα που έχουν καταθέσει.

Μετά την συνεδρίαση, η Επιτροπή διασκέφθηκε στην έδρα του Ο.ΜΕ.Δ και κατά την τελευταία συνεδρίαση και ύστερα από εξέταση της ως άνω εφέσεως, της προηγηθείσας διαδικασίας, της εφαρμοστέας νομοθεσίας και όλων των στοιχείων του φακέλου.

Έκρινε, κατά το νόμο τα εξής:

- Με την από 19.7.2024 έφεση του Σωματείου αυτοαπασχολούμενων διανομέων και τροφίμων Αττικής-courier-delivery, ζητείται η ακύρωση άλλως τροποποίηση της υπ' αριθ. 10/2024 Διαιτητικής Απόφασης της Τριμελούς Επιτροπής Διαιτησίας του Ο.ΜΕ.Δ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16Α του Ν. 1876/1990, το οποίο προστέθηκε στον εν λόγω νόμο με το άρθρο τέταρτο, παρ. 4 του Ν. 4303/2014 (ΦΕΚ 231/Α/17.10.2014).
- Με τον πρώτο λόγο εφέσεως του εκκαλούντος Σωματείου προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη ΔΑ, εσφαλμένα, διέγνωσε ότι δεν πληρούνται, εν προκειμένω, οι προϋποθέσεις της παρ. 2 περιπτώσεις α και β του άρθρου 16 του ν.1876/1990, υπό τις οποίες και μόνο, είναι δυνατή η μονομερής προσφυγή στη διαιτησία.
- Σύμφωνα με το άρθρο 16 του ν. 1876/1990, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 57 του ν. 4635/2019 ορίζονται τα εξής: «1...2. Είναι δυνατή η προσφυγή στη διαιτησία μονομερώς από οποιαδήποτε μέρος, ως έσχατο και επικουρικό μέσο επίλυσης συλλογικών διαφορών εργασίας, μόνον στις εξής περιπτώσεις: α) εάν η συλλογική διαφορά αφορά επιχειρήσεις δημοσίου χαρακτήρα ή κοινής ωφέλειας, η λειτουργία των οποίων έχει ζωτική σημασία για την εξυπηρέτηση βασικών αναγκών του κοινωνικού συνόλου κατά την έννοια της παραγράφου 2 του άρθρου 19 του ν.1264/1982, όπως συμπληρώθηκε με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 3 του ν, 1915/1990 και όπως αυτές ορίζονται στο Κεφάλαιο Α του ν.3429/2005, όπως ισχύει σε συνδυασμό με την παράγραφο 1 του άρθρου 14 του ν.4270/2014, όπως ισχύει, β) εάν η συλλογική διαφορά αφορά στη σύναψη συλλογικής σύμβασης εργασίας και αποτύχουν οριστικά οι διαπραγματεύσεις μεταξύ των μερών και η επίλυσή της επιβάλλεται από υπαρκτό λόγο γενικότερου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος συνδεδεμένο με τη λειτουργία της ελληνικής οικονομίας. Οριστική αποτυχία των διαπραγματεύσεων υπάρχει, εφόσον σωρευτικώς: αα) έληξε

η κανονιστική ισχύς τυχόν υπάρχουσας συλλογικής σύμβασης εργασίας σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 2 της ΠΥΣ 6/2012 και ββ) έχει εξαντληθεί κάθε άλλο μέσο συνεννόησης και συνδικαλιστικής δράσης, ενώ το μέρος που προσφεύγει στη δαιτησία, συμμετείχε στη διαδικασία μεσολάβησης και αποδέχθηκε την πρόταση μεσολάβησης. Η αίτηση μονομερούς προσφυγής στη δαιτησία πρέπει να περιέχει και πλήρη αιτιολογία σχετικά με τη συνδρομή των προϋποθέσεων που την δικαιολογούν, η δε δαιτητική απόφαση που εκδίδεται επί αυτής είναι άκυρη εάν δεν περιέχει και πλήρη αιτιολογία σχετικά με τη συνδρομή των προϋποθέσεων που δικαιολογούν τη μονομερή προσφυγή στη δαιτησία...3.....».

4. Κατά την γνώμη της Επιτροπής, εν προκειμένω, δεν είναι εφαρμοστέα η περίπτωση α του άρθρου 16 παρ.2 ν.1876/1990, όπως ισχύει, δεδομένου ότι η προσφυγή στην υποχρεωτική δαιτησία από το ένα μόνο μέρος της διαφοράς, μετά την αποτυχία των διαπραγματεύσεων, είναι επιτρεπτή μόνο για τις στοιχειώδεις υπηρεσίες υπό στενή έννοια δηλ. μόνο για τις υπηρεσίες εκείνες η διακοπή των οποίων θα έθετε σε κίνδυνο την ζωή, την ασφάλεια ή την υγεία του συνόλου ή μέρους του πληθυσμού (ΣΤΕ 224/1994). Ο ν.1264/1982 προσδιορίζει περιοριστικώς τις επιχειρήσεις δημοσίου χαρακτήρα ή κοινής ωφελείας (άρθρο 19 παρ.2). Κριτήριο για τον χαρακτηρισμό μιας επιχειρήσεως ως κοινής ωφελείας, όπως έχει κριθεί με την 2/2020 απόφαση του ΟΜΕΔ, κατά πλειοψηφία, δεν μπορεί να αποτελεί μόνο η νομική της μορφή ή το καθεστώς που την διέπει, αλλά η φύση των υπηρεσιών ως ζωτικής σημασίας. Αντιθέτως, κατά την μειοψηφία της ίδιας αποφάσεως η μονομερής προσφυγή στην δαιτησία αφορά μόνο στις κατηγορίες των επιχειρήσεων που αναφέρονται στο άρθρο στο άρθρο 19 παρ.2 του ν.1264/1982, υπό την πρόσθετη προϋπόθεση ότι αυτές εντάσσονται ταυτοχρόνως και στην κατηγορία των δημοσίων επιχειρήσεων του Κεφαλαίου Α του ν.3429/2005, όπως ισχύει, ανεξαρτήτως αν έχουν εξαιρεθεί από την εφαρμογή αυτού (βλ. και απόφαση 2/2021 Πενταμελούς Επιτροπής ΟΜΕΔ). Σε κάθε περίπτωση, πάντως, ακόμη και, υπό την εκδοχή, ότι για τον χαρακτηρισμό μιας επιχειρήσεως ως κοινής ωφελείας αποτελεί όχι το οργανικό κριτήριο αλλά η φύση των παρεχομένων υπηρεσιών, εν προκειμένω, η καθ' ης η έφεση επιχείρηση δεν μπορεί να υπαχθεί στις επιχειρήσεις κοινής ωφελείας, δεδομένου ότι δεν αποβλέπει στην εξυπηρέτηση βασικών αναγκών του κοινωνικού συνόλου, υπό την λειτουργική του όρου έννοια. Ούτε, άλλωστε μπορεί να υπαχθεί στην έννοια της επιχειρήσεως κοινής ωφελείας ως επιχείρηση ταχυμεταφοράς αγαθών, όπως προβάλλεται το πρώτον από το εκκαλούν, δεδομένου ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις τελούν υπό ιδιαίτερο καθεστώς κρατικής εποπτείας και απολαύουν προνομίων (ΑΠ 934/2019).
5. Περαιτέρω, ερευνητέο είναι εάν στην προκειμένη περίπτωση τυγχάνει εφαρμογής η περίπτωση β' της παραγράφου 2 του ως άνω άρθρου 16 του ν.1876/1990. Στην περίπτωση αυτή, οι κάθε είδους επιχειρήσεις ή κλάδοι επιχειρήσεων, που ανήκουν σε ιδιώτες και λειτουργούν με

ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια, καθώς και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις του προσωπικού τους μπορούν να προσφύγουν, μονομερώς, στο σύστημα υποχρεωτικής διαιτησίας του ν.1876/1990, υπό τις προϋποθέσεις που θέτει η περ.β της παραγράφου 2 του άρθρου 16 του ν.1876/1990. Ειδικότερα, στην περίπτωση αυτή (β) απαιτείται η επίλυση της διαφοράς και η σύναψη ΣΣΕ να επιβάλλεται από λόγο γενικότερου κοινωνικού συμφέροντος, συνδεδεμένο με την λειτουργία της Ελληνικής Οικονομίας. Οι λοιπές προϋποθέσεις που τίθενται είναι να έχει λήξει η κανονιστική ισχύς τυχόν υπάρχουσας ΣΣΕ, να έχουν αποτύχει οριστικά οι διαπραγματεύσεις μεταξύ των μερών, να έχει συμμετάσχει ο προσφεύγων στην διαδικασία μεσολάβησης και να έχει αποδεχθεί την πρόταση του μεσολαβητή. Οι λόγοι γενικότερου κοινωνικού συμφέροντος, οι οποίοι επιβάλλουν την επίλυση της συλλογικής διαφοράς, πρέπει να συνδέονται με την οικονομική κατάσταση των μερών και την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας. Περαιτέρω, απαιτείται πλήρης αιτιολογία σχετικά με την συνδρομή των προϋποθέσεων που δικαιολογούν την μονομερή προσφυγή τόσο στην αίτηση των αιτούντων την μονομερή προσφυγή, όσο και στις διαιτητικές αποφάσεις του πρώτου και δευτέρου βαθμού, δεδομένου ότι η αιτιολογία είναι προϋπόθεση του κύρους των διαιτητικών αποφάσεων (βλ. άρθρο 16 παρ.2 περ.β υποπ.ββ ν.1876/1990, όπως έχει αντικατασταθεί με το άρθρο 57 ν.4735/2019). Επί πλέον, η αίτηση πρέπει να εξηγεί και να τεκμηριώνει, με συγκεκριμένα στοιχεία, τον λόγο γενικότερου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος, ο οποίος πρέπει να συνδέεται με την λειτουργία της Ελληνικής οικονομίας και δικαιολογεί την μονομερή προσφυγή στην διαιτησία.

6. Εν προκειμένω, κατά την κρίση της Επιτροπής στην από 04Δ/282Μ-Δ/9.5.2023 αίτηση-προσφυγή του εκκαλούντος Σωματείου για την παροχή υπηρεσιών Διαιτησίας ως προς την κατάρτιση επιχειρησιακής συλλογικής συμβάσεως εργασίας με την «WOLT Τεχνολογίες Ελλάς υπηρεσίες παροχής Φαγητού ΑΕ», δεν γίνεται επαρκής επίκληση των, σωρευτικώς προβλεπομένων προϋποθέσεων, της παρ. 2β του άρθρου 16 ν. 1876/1990, όπως ισχύει, οι οποίες να δικαιολογούν την μονομερή προσφυγή στη διαιτησία. Συγκεκριμένα, το αιτήσαν την διαιτησία Σωματείο των αυτοαπασχολούμενων διανομέων και τροφίμων Αττικής, δεν επικαλέσθηκε στην αίτησή του, με ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία και προσκόμιση συγκεκριμένων στοιχείων, τους λόγους για τους οποίους η επίλυση της συγκεκριμένης διαφοράς, επιβάλλεται από λόγους γενικότερου κοινωνικού και δημοσίου συμφέροντος συνδεδεμένου με την λειτουργία της ελληνικής οικονομίας. Ειδικότερα, στην αίτηση-προσφυγή σε διαιτησία επικαλείται απλώς την διατύπωση του νόμου, και, εν συνεχεία, όλως αορίστως «...ότι η εταιρεία απασχολεί χιλιάδες οικονομικά εξαρτημένους αυτοαπασχολούμενους, στους οποίους εφαρμόζεται, με εντελώς αδιαφανή τρόπο, σύστημα "δυναμικής τιμολόγησης" των υπηρεσιών τους...», ενώ στο από 29.6.2024 υπόμνημά τους γίνεται γενική επίκληση της κατάστασης στον κλάδο εστίασης και τουρισμού (αύξηση κύκλου εργασιών, κάλυψη

σημαντικού μέρους ΑΕΠ), χωρίς, όμως, να εξειδικεύεται με ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία που να τεκμηριώνουν τον κίνδυνο προσβολής του γενικότερου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος, ο οποίος να έχει άμεση επίπτωση στην λειτουργία της ελληνικής οικονομίας. Εξ άλλου, ούτε με την κρινομένη έφεση του Σωματείου γίνεται συγκεκριμένη επίκληση στοιχείων που να αναφέρονται στην εξεταζόμενη προϋπόθεση, αλλά επαναλαμβάνεται ότι «...ο παράνομος τρόπος υπολογισμού των αποδοχών των διανομέων από την εταιρεία (ήτοι μέσω αλγορίθμου, στη βάση αδιαφανών κριτηρίων, κατά την απόλυτη κρίση της Επιτροπής) έχει καταλήξει σε σοβαρή μείωση των αποδοχών μας από την άνοιξη του 2022 και στο εξής και έχει δημιουργήσει συνθήκες κοινωνικού dumping». Περαιτέρω, το εκκαλούν Σωματείο επικαλείται σειρά έξι λόγων που όλοι όμως αναφέρονται στην βελτίωση της μισθοδοτικής καταστάσεως των αυτοαπασχολούμενων διανομέων, χωρίς αυτά να συνδέονται με την λειτουργία της ελληνικής οικονομίας ή το γενικότερο δημόσιο ή κοινωνικό συμφέρον. Περαιτέρω, είναι απορριπτέος, ως επί εσφαλμένης προϋποθέσεως, ο λόγος με τον οποίον προβάλλεται ότι η εκκαλουμένη απόφαση έσφαλε διότι στήριξε την κρίση της ως προς την μη στοιχειοθέτηση του γενικότερου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος, αποκλειστικά στην μη άσκηση εκ μέρους της εργατικής πλευράς του δικαιώματος απεργίας. Αντιθέτως, όπως προκύπτει από την εκκαλουμένη απόφαση, η κρίση της στηρίχθηκε στην μη αναφορά στην αίτηση και στο σχετικό υπόμνημα των εκκαλούντων στην έλλειψη αιτιολογίας και στοιχείων «... που να στηρίζουν τη θέση ότι συντρέχει εν προκειμένω εμφανής κίνδυνος προσβολής του γενικότερου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος, η οποία, μάλιστα έχει συγκεκριμένη και άμεση επίπτωση στη λειτουργία της Εθνικής Οικονομίας...», χρησιμοποιώντας, ως επικουρικό και μόνο επιχείρημα, την πιθανή άσκηση εκ μέρους της εργατικής πλευράς του δικαιώματος της απεργίας, ώστε να δίδεται η δυνατότητα στην εργοδοτική πλευρά να τοποθετηθεί επί των επικαλουμένων στοιχείων.

7. Κατά την άποψη της Νομικής Συμβούλου του Κράτους, Κωνσταντίνας Νασοπούλου, η παντελής εν προκειμένω απουσία συλλογικής σύμβασης εργασίας, η οποία εν όψει της λειτουργίας της ενεργεί ως μηχανισμός εξισορρόπησης των συνεπειών του αθέμιτου ανταγωνισμού σε μια ελεύθερη αγορά, στοιχειοθετεί λόγο δημοσίου συμφέροντος, που δικαιολογεί την μονομερή προσφυγή σε διαιτησία, κατά τα ανωτέρω. Όπως ειδικότερα αναφέρεται στην έφεση της εργατικής πλευράς, η από 12-6-2023 ΣΣΕ για τους όρους αμοιβής και εργασίας του προσωπικού των πάσης φύσεως τουριστικών και επισιτιστικών καταστημάτων της χώρας δεν έχει εφαρμογή στα μέλη του εκκαλούντος σωματείου αυτοαπασχολούμενους διανομείς και, συνεπώς, μετά την απόρριψη της πρότασης του μεσολαβητή από την πλευρά της εταιρείας, χιλιάδες οικονομικά εξαρτώμενοι αυτοαπασχολούμενοι (εργαζόμενοι) στον χώρο της εστίασης και του τουρισμού στερούνται προστατευτικών ρυθμίσεων που προβλέπουν κατώτατα όρια αμοιβών (C-413/13, σκ.35-36). Υπό τις συνθήκες αυτές και, σε συνδυασμό με την υπό αδιαφανείς συνθήκες

εφαρμοζόμενη μέθοδο της δυναμικής τιμολόγησης, πλήττεται το θεμελιώδες δικαίωμα των εργαζομένων στην ανάληψη συλλογικής δράσης (πβλ. C-438/2005, σκ. 44) και κατ' επέκταση στη σύναψη συλλογικής σύμβασης. Δεδομένου δε του ολοένα αυξανόμενου αριθμού των εργαζομένων διανομέων, συντρέχει λόγος δημοσίου συμφέροντος για προσφυγή στη διαιτησία, κατά ειδικότερες προϋποθέσεις της παραγράφου 2β του προαναφερθέντος άρθρου 16 του ν. 1876/1990, ως τροποποιηθέν ισχύει. Και τούτο διότι σε αντίθετη περίπτωση, ανατρέπεται ο σκοπός του νομοθέτη για ρύθμιση των σχετικών ζητημάτων μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων με διαπραγματεύσεις.

7. Κατόπιν των ανωτέρω, εφ' όσον δεν συντρέχει η μία από τις σωρευτικώς απαιτούμενες από το άρθρο 16 παρ.2 περ.β του ν.1876/1990, όπως αυτό ισχύει μετά την τροποποίηση με το άρθρο 57 περ.α του ν. 4635/2019 (Α' 167), αποβαίνει αλυσιτελής η έρευνα της συνδρομής των λοιπών προϋποθέσεων εφαρμογής του ως άνω άρθρου.
8. Εν όψει των ανωτέρω, η κρινομένη έφεση είναι απορριπτέα στο σύνολό της.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την 472 Μ-Δ/19.7.2024 έφεση.

Επικυρώνει την 10/2024 απόφαση της Τριμελούς Διαιτητικής Επιτροπής.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Αγορίτσα Σδράκα

ΤΑ ΜΕΛΗ

Μαρία Πετσάλη

Κωνσταντίνα Νασοπούλου

Ελένη Κουτσιμπού

Δημήτριος Κουκιάδης